

III

(Forberedende retsakter)

REGIONSUDVALGET

69. PLENARFORSAMLING DEN 23. MARTS 2007

Regionsudvalgets udtalelse »Strukturfondenes løftestangseffekt«

(2007/C 156/01)

REGIONSUDVALGET

- EU gennemgår for tiden en kraftig socioøkonomisk forandring og står over for en teknologisk udfordring, som er kernen i de store udfordringer, Lissabon-agendaen tog op i år 2000, nemlig bevarelsen og forbedringen af en europæisk model, som kan forlige velstand og solidaritet. Dette kan kun gøres ved at fastholde en stærk politisk struktur, som kan udstyre aktørerne med de nødvendige redskaber til at udnytte mulighederne, men som også gør det muligt at reagere på følgevirkningerne. Regionerne og kommunerne i EU er blandt de mest udsatte for disse udfordringer, men råder også over en stor kapacitet til at omsætte strategiske retningslinjer i konkret handling ved at mobilisere de sociale og økonomiske aktører i de forskellige områder.
- EU's fornyede strategi for vækst og beskæftigelse kan kun lykkes, hvis den kan mobilisere ressourcer overalt i EU. Men såvel medlemsstaternes som EU's budgetter er under pres, og EU bør derfor forsøge at anvende de disponible finansielle ressourcer på den mest effektive måde. Regionsudvalget mener, at samhørighedspolitikken både takket være sin strategiske orientering og sine gennemførelsesmekanismer er et multiplikatorinstrument, der står til rådighed for EU's mål.
- Regionsudvalget mener, at samhørighedspolitikens løftestangseffekt kan styrkes i planlægningsperioden 2007-2013. Samhørighedspolitikens principper, som nu har stået deres prøve, er blevet suppleret med en række tiltag: en mere strategisk udformning af samhørighedspolitikken, øremærkning og større koncentration af midlerne inden for prioriterede sektorer, bedre retlige rammer for vedtagelsen af sofistikerede, innovative finansieringsformer, passende fokusering på byudviklingsprogrammer og tættere samarbejde mellem de lokale myndigheder.

REGIONSUDVALGET HAR —

under henvisning til Kommissionens beslutning af 24. marts 2006 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til Europa-Parlamentets brev af 20. juli 2006, hvori det anmoder Regionsudvalget om at udarbejde en udtalelse om indvirkningen og følgerne af regionalpolitikken for samhørigheden i Den Europæiske Union,

under henvisning til præsidiets beslutning af 1. juni 2006 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalget for Territorial Samhørighed,

under henvisning til sin udtalelse om *Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: Fremtiden skaber vi i fællesskab: Politikudfordringer og budgetmidler i det udvidede EU 2007-2013*, (KOM(2004) 101 endelig) (CdR 162/2004 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse om *Tredje rapport om økonomisk og social samhørighed* (CdR 120/2004 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til sin udtalelse om *Meddelelse fra Kommissionen om: Samhørighedspolitikens bidrag til vækst og beskæftigelse: Fællesskabets strategiske retningslinjer for 2007-2013*, (KOM(2005) 299 endelig) (CdR 140/2005 fin),

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 118/2006 rev. 2), som blev vedtaget den 11. december 2006 af Underudvalget for Territorial Samhørighed med **Manuel Chaves González (PSE/ES)**, præsident for regionen Andalusien, som ordfører —

på sin 69. plenarforsamling den 23. marts 2007 vedtaget følgende udtalelse:

1. Socioøkonomisk og politisk baggrund for udtalelsen

i denne forbindelse, er den fejlagtige evaluering af samhørighedspolitikens effekt, som ligger til grund for disse forslag.

1.1 Den 24. marts 2006 meddelte Kommissionen i et brev underskrevet af kommissær Margot Wallström, at den ville være interesseret i, at Regionsudvalget udarbejder en sonderende udtalelse om strukturfondenes løftestangseffekt som led i den europæiske samhørighedspolitik. Kommissionen betragter Regionsudvalgets udtalelse som et vigtigt bidrag til den fjerde samhørighedsrapport, der skal fremlægges i foråret 2007.

1.2 Regionsudvalget modtog ligeledes et brev af 20. juli 2006 fra Europa-Parlamentets formand, Josep Borrell, hvori det anmodes om at afgive udtalelse om en betænkning udarbejdet af Francisca Pleguezuelos Aguilar (ES/PSE), medlem af Europa-Parlamentets Udvalg om Regionalpolitik, Transport og Turisme (REGI), om strukturpolitikens indvirkning på samhørigheden i EU. COTER-underudvalget har besluttet, at nærværende sonderende udtalelse også skal være et svar på Parlamentets anmodning.

1.3 Nærværende udtalelse er tænkt som et bidrag til debatten om samhørighedspolitikens fremtid i det udvidede Europa og dens stilling på EU's budget. Efter Regionsudvalgets mening er der fremkommet forskellige forslag, som har stillet spørgsmålstegn ved samhørighedspolitikens effektivitet i et EU, som trænger til reformer på grund af udvidelsen og den igangværende globalisering. Det, som Regionsudvalget har hæftet sig ved

1.4 EU gennemgår for tiden en kraftig socioøkonomisk forandring og står over for en teknologisk udfordring, som er kernen i de store udfordringer, Lissabon-agendaen tog op i år 2000, nemlig bevarelsen og forbedringen af en europæisk model, som kan forlige velstand og solidaritet. Dette kan kun gøres ved at fastholde en stærk politisk struktur, som kan udstyre aktørerne med de nødvendige redskaber til at udnytte mulighederne, men som også gør det muligt at reagere på følgerne.

1.5 Regionerne og kommunerne i EU er blandt de mest udsatte for disse udfordringer, men råder også over en stor kapacitet til at omsætte strategiske retningslinjer i konkret handling ved at mobilisere de sociale og økonomiske aktører i de forskellige områder.

1.6 EU's fornyede strategi for vækst og beskæftigelse kan kun lykkes, hvis den kan mobilisere ressourcer overalt i EU. Men såvel medlemsstaternes som EU's budgetter er under pres, og EU bør derfor forsøge at anvende de disponible finansielle ressourcer på den mest effektive måde. Regionsudvalget mener, at samhørighedspolitikken både takket være sin strategiske orientering og sine gennemførelsesmekanismer er et multiplikatorinstrument, der står til rådighed for EU's mål.

⁽¹⁾ EUT C 164 af 5.7.2005, s. 4.

⁽²⁾ EUT C 318 af 22.12.2004, s. 1.

1.7 Denne udtalelse vil søge at bidrage med nogle elementer til debatten via en bred anskuelse af løftestangseffekten, som tager hensyn til en række af de indvirkninger, som samhørighedspolitikken har i de forskellige egne i EU. Bilaget indeholder de nødvendige oplysninger om den videnskabelige metode og den arbejdsgang, som Regionsudvalget har anvendt ved udarbejdelsen af denne udtalelse ⁽³⁾.

2. Indkredsning af løftestangseffektens forskellige dimensioner

Regionsudvalget foreslår at anlægge en bred tilgang til løftestangseffekten, som tager en række vigtige faktorer med i betragtning ved vurderingen af strukturfondenes indvirkning. Udtalelsen vil således på integreret vis behandle EU-fondenes løftestangseffekt på følgende områder:

- finansielle aspekter
- politiske og strategiske aspekter af den tematiske koncentration
- forbedring af den institutionelle kapacitet
- styrkelse af samhørigheden i Europa.

2.1 Finansielle aspekter af løftestangseffekten

2.1.1 Samhørighedspolitikken skaber en stor merværdi på europæisk plan, da EU-midlerne giver mulighed for at opnå flere resultater og en større effekt i form af mobilisering af aktørerne, end det er muligt på nationalt eller regionalt plan. Ifølge Kommissionens egne skøn ⁽⁴⁾, resulterer hver euro, der gives ud under samhørighedspolitikken på EU-niveau i mål 1-regioner, i yderligere midler svarende til gennemsnitligt 0,9 EUR. I mål 2-regionerne mobiliseres yderligere 3 EUR for hver euro, der investeres.

2.1.2 Multiplikatoreffekten opnås først og fremmest gennem strukturfondenes tematiske og geografiske koncentration. Koncentrationen af midlerne ledsaget af en passende vifte af instrumenter øger mulighederne for at opnå den nødvendige kritiske masse, så der skabes forudsætninger for efterfølgende udvikling af investeringerne. Man kan således øge kapaciteten til at tiltrække investeringer gennem geografisk og tematisk koncentration, som gør det muligt at foretage investeringer med færre omkostninger.

2.1.3 Desuden følger løftestangseffekten også af det varierede udvalg af finansieringsinstrumenter, der er til rådighed, skønt medlemsstaterne og regionerne i mange tilfælde ikke er i stand til på passende vis at udnytte alle samhørighedspolitikkenes muligheder. For eksempel er globaltilskuddet i nærværende studie blevet indkredset som et fleksibelt instrument, der kan

skabe eller forstærke den finansielle løftestangseffekt af mange projekter og programmer.

2.1.4 Derudover deltager strukturfondene i andre meget interessante instrumenter, der kan tjene til at forstærke løftestangseffekten, herunder instrumenter for finansieringsteknik for virksomheder, især SMV, som f.eks. risikokapitalfonde, garantifonde, lånefonde og fonde for byudvikling. I mange støtteberettigede regioner er der allerede indsamlet adskillige erfaringer med anvendelse af disse støtteinstrumenter under strukturfondene, navnlig hvad angår finansiering med risikovillig kapital. Det gælder også oprettelse af revolverende fonde, som i støtteperioden kan bidrage til den regionale udvikling. JEREMIE, JASPERS og JESSICA, som Den Europæiske Investeringsbank (EIB) og Den Europæiske Investeringsfond (EIF) har været med til at tage initiativ til, og som kan blive meget vigtige aktører i gennemførelsen af denne form for foranstaltninger, bør i den forbindelse hilses velkommen.

2.1.5 Denne type instrumenter kan samtidig give de offentlige myndigheder flere muligheder for samarbejde med internationale finansieringsinstitutioner og private banker, som kan blive finansieringskilder for andre udviklingsprojekter. Hertil kommer andre fordele ved anvendelsen af disse instrumenter såsom den fleksibilitetsforbedring, som de tilfører forvaltningen af strukturfondene, samt den større solvens over for eksterne aktører, som EIB og EIF giver mulighed for.

2.1.6 Endelig kan løftestangseffekten øges gennem forbedring af en række faktorer, som følger af styrkelsen af de offentligt-private partnerskaber. Evnen til at indkredse de hindringer, som holder private investorer borte, og etablering af og støtte fra projektgrupper og forskellige former for partnerskab med den private sektor, er vigtige faktorer, som kan bidrage til at tiltrække private investeringer inden for en ret kort tidshorisont.

2.1.7 Samhørighedspolitikken giver takket være stabiliteten i sin finansiering og den flerårige planlægning desuden et solidt grundlag for forbindelsen med den private sektor, som kan tiltrække større investeringer over et længere tidsrum. Dette særtræk ved samhørighedspolitikken set i forhold til de nationale politikker af samme art medfører helt klart en ny og supplerende merværdi og er en ekstra fordel, som man ikke bør overse.

2.1.8 Det skal også tages med i betragtning, at en kraftig stigning i de offentlige investeringer i nogle medlemsstater, især de 10 nye, ville kunne bringe overholdelsen af budgetunderskudskriteriet og stabilitets- og vækstpaktens regler i fare på kort og mellemlang sigt. Hyppigere anvendelse af offentligt-private partnerskaber (OPP) kan eventuelt være et godt alternativ til en direkte forøgelse af de offentlige investeringer.

⁽³⁾ http://coropinions.cor.europa.eu/CORopinionDocument.aspx?identifier=cdri\coter-iv\dossiers\coter-iv-003\cdr118-2006_fin_ac.doc&language=DA

⁽⁴⁾ Kommissionen: »Samhørighedspolitikken bidrag til vækst og beskæftigelse: Fællesskabets strategiske retningslinjer for 2007-2013« (KOM (2005) 299 endelig), Bruxelles, 5.7.2005.

2.2 Strategiske retningslinier for politikken

2.2.1 De offentlige investeringer bør nøje defineres og planlægges ordentligt på alle niveauer. Det er vigtigt at bemærke, at samhørighedspolitikken spiller en nøglerolle for organiseringen af regionale og nationale prioriteringer med henblik på skabelse af en synergi på europæisk plan. Denne europæiske investeringsstrategi skal følges op af relevante nationale og regionale politikker, som bør resultere i offentlige investeringer af høj kvalitet frem for alt på de områder, som er omfattet af Lissabon-strategien, og som har betydning for dennes tilknytning til Göteborg-strategien.

2.2.2 Det drejer sig om investeringer i uddannelse, viden, innovation og forskning, miljøbeskyttelse, sociale tjenester, livslang uddannelse og etablering af europæiske infrastrukturer. Sådanne investeringer indvirker ikke kun på efterspørgslen, men har også en strukturel effekt på økonomien på lang sigt ved at øge den økonomiske vækst såvel som regionernes konkurrenceevne. Samhørighedspolitikens løftestangseffekt afhænger således af en række faktorer.

2.2.3 For det første gennem realiseringen af nye ideer og tilgange i den politik, som medlemsstaterne og regionerne fører for at få innovation til at spille en større rolle i den økonomiske udvikling. Ud fra de tilfælde, der er undersøgt, kan det konkluderes, at samhørighedspolitikken har styrket de nationale politiske prioriteringers fokusering på områder af stor betydning for den økonomiske vækst såsom innovation, forskning og aktive politikker til fremme af beskæftigelse og social integration.

2.2.4 Denne fokusering skyldes især muligheden for at iværksætte pilotprojekter via strukturfondene med nye mål og instrumenter såsom klyngepolitikken til fremme af innovation og mere deltagerbaserede tilgange. Dette har bidraget til at øge bevidstheden og udvide innovationsbegrebet ved i højere grad at inddrage organisatoriske, finansielle, ledelses- og uddannelsesmæssige aspekter samt innovationsfremme i regionaludviklingsstrategierne.

2.2.5 For det andet har samhørighedspolitikken fremkaldt en bevidstgørelse på politikområder, som tidligere ikke kom i betragtning i de nationale eller regionale politikker. En lang række pilotinitiativer såsom RIS (Regional Innovation Strategies) og de innovative foranstaltninger under EFRU har med tiden konsolideret sig som vigtige politikker på nationalt og regionalt plan. Generelt kan det siges, at mere fleksible og mere markedsorienterede tilgange har været det gennemgående træk i de nye strategier, som samhørighedspolitikken har introduceret.

2.2.6 Endelig har samhørighedspolitikens integrerede udviklingsstrategier, som er blevet fastlagt i fællesskab på nationalt og regionalt plan, banet vejen for anlæggelsen af mere strategiske tilgange vedrørende økonomisk udvikling og beskæftigelse, som har gjort det muligt at realisere store projekter. Mange områder såsom teknologi, innovation, uddannelse af menneskelig kapital, lige muligheder eller miljø er blevet identificeret som vigtige vækstfaktorer og inddraget i de respektive politikker ud fra en mere integreret tilgang.

2.3 Opbygning af institutionel kapacitet

2.3.1 Et andet bemærkelsesværdigt aspekt af anvendelsen af strukturfondene er den effekt, som disse har på den offentlige administrations funktionsmåde, gennem modernisering, forbedring af styringen og harmonisering af procedurerne på europæisk plan. Samhørighedspolitikken har understøttet gennemførelsen af EU-politikkerne, især hvad angår miljøbeskyttelse og lige muligheder samt økonomisk og social omstrukturering i overensstemmelse med de prioriterede mål i Lissabon- og Göteborg-strategierne.

2.3.2 Her skal fremhæves, at iværksættelsen af de nationale reformplaner er nøgleelementer i opfyldelsen af målene i den fornyede Lissabon-strategi, og at der bør finde en koordinering sted mellem disse og de nationale strategiske referencerammer for 2007-2013.

2.3.3 Nævnes skal også fremme af partnerskab, forbedring af den institutionelle kapacitet mht. udformning og gennemførelse af offentlige politikker, udbredelse af evalueringskulturen, gennemsigtighed og udveksling af god praksis; alle disse faktorer indgår i det etablerede regionalpolitiske system inden for samhørighedspolitikken, der er udviklet i Den Europæiske Union, hvilket har medvirket til at forbedre styringen på alle niveauer, da mange af disse fremgangsmåder senere bliver anvendt i andre sektorer. Oprettelsen af nye strukturer såsom regionaludviklingsagenturerne har spillet en nøglerolle for udviklingen i mange regioner i EU.

2.3.4 Ligeledes har samhørighedspolitikken bidraget til betydelige fremskridt i udformningen af planer og programmer på dens område. Diagnostikken og analysen dækker stadig større områder og foretages metodisk, målene formuleres med større præcision, og der sker en bedre overvågning og evaluering af planer og programmer på grundlag af referencepunkter. Udformningen af langsigtede strategier for de offentlige investeringer er blevet et almindeligt islæt i den eksisterende planlægningskultur.

2.3.5 Dette har også øget medlemsstaternes kapacitet til at omsætte og effektivt håndhæve EU-lovgivningen på mange områder såsom miljø. Især har samhørighedspolitikken ført til store ændringer i medlemsstaternes lovgivning om offentlige indkøb, hvilket har åbnet adgang for alle virksomheder i EU til markederne for offentlige indkøb og således styrket det indre marked. Dette er et meget vigtigt aspekt, som skal tages med i betragtning i forbindelse med de nylige udvidelser af EU.

2.3.6 Det kan endelig slås fast, at EU's samhørighedspolitik har fremmet og styrket regionernes rolle i beslutningsprocessen i forbindelse med forberedelsen og gennemførelsen af EU's regionalpolitik. Skabelsen af en tilstrækkelig kritisk masse mht. menneskelige ressourcer til passende forvaltning af fondene har givet de lokale og regionale myndigheder større autonomi og reelt styrket regionaliseringen og det lokale selvstyre i EU.

2.4 Større sammenhængskraft i Europa

2.4.1 Samhørighedspolitikken har i flere henseender også udøvet en løftestangseffekt til gavn for et Europa med en større sammenhængskraft.

2.4.2 For det første har partnerskabsprincippet og de ansvarliges fremtrædende rolle fremmet samarbejdet mellem de offentlige institutioner og forskellige sociale grupper, hvilket har spillet en nøglerolle for indkredsningen af løsninger på problemerne.

2.4.3 For det andet kan det fastslås, at samhørighedspolitikken har gjort det muligt at udforme løsninger på meget komplekse og forskelligartede problemer. I virkeligheden varierer problemerne fra egn til egn i EU og konteksten og konjunkturerne er meget forskellige. Til trods herfor har samhørighedspolitikken gjort det muligt at tage hensyn til disse forskelligartede forhold især i de perifere, ultraperifere og mest tilbagestående regioner i EU. Denne fokusering på samhørighed har også haft en bemærkelsesværdig indflydelse på andre nationale politikker.

2.4.4 Samhørighedspolitikken har også gjort det muligt at skabe et passende grundlag for samarbejdet mellem regionerne og de lokale myndigheder i EU, især via INTERREG-initiativet, hvilket har banet vejen for løsning af langvarige konflikter eller traditionelt vanskeligt passerbare landegrænser. Samarbejdet mellem lokale myndigheder og regioner uden fælles grænser er ligeledes blevet kraftigt videreudviklet gennem fremme af det tværregionale samarbejde og bidrager i dag i høj grad til udviklingen af nye regionale strategier.

2.4.5 I de hidtidige strukturfondsperioder har den tætte forbindelse mellem EFRU og EUGFL resulteret i en betydelig løftestangseffekt i forbindelse med en integreret udvikling af landdistrikterne. På baggrund af ønsket om territorial samhørighed må tilknytningen mellem EFRU og EUGFL bevares, i det mindste hvad angår koordinering og samarbejde.

2.4.6 I denne henseende har Urban-programmerne haft særlig stor effekt, idet de indvirker på såvel byfornyelsen som den sociale inddragelse; de er således med til over for borgerne at anskueliggøre den europæiske merværdi, samtidig med at der opnås større effektivitet gennem koncentration af foranstaltningerne.

2.4.7 Endelig har samhørighedspolitikken haft en forstærkende virkning på synligheden af det europæiske integrationsprojekt. Denne effekt har været endnu kraftigere i de tilfælde, hvor samhørighedspolitikken har muliggjort en forbedring af de offentlige tjenester og en højnelse af borgernes livskvalitet.

3. Konklusioner

I lyset af ovenstående understreger Regionsudvalget følgende:

3.1 Den europæiske samhørighedspolitik har takket være sine særlige karakteristika (partnerskab, additionalitet, strategisk

planlægning og flerårig finansiering) haft store indvirkninger på forskellige områder og betydelige løftestangseffekter.

3.2 Den europæiske samhørighedspolitik udøver en løftestangseffekt på mobiliseringen af ressourcer og offentligt-private partnerskaber. Den er en katalysator for såvel offentlig som privat finansiering inden for mange sektorer takket være stabiliteten i dens flerårige finansieringsmekanisme og dens evne til at mobilisere den nødvendige kritiske masse af investeringer.

3.3 Det har vist sig, at såvel løftestangseffekten som andre følger af samhørighedspolitikken kan registreres i alle typer regioner og i forbindelse med en bred vifte af programmer og projekter, uafhængigt af de anvendte midler.

3.4 Det er også vigtigt at bemærke, at det er nødvendigt at gøre forvaltningen af fondene mindre kompliceret for at opnå en så stor løftestangseffekt af partnerskaberne som muligt. Desuden kan for små og spredte støtteberettigede områder gøre det vanskeligt at få partnerskaber op at stå i nogle regioner, hvilket har en mærkbar indvirkning på valget af aktører i et partnerskab og deres engagement. Dette problem vil dog være overvundet i 2007-2013, hvor der i henhold til de nye forordninger ikke længere vil blive udpeget mål 2-områder.

3.5 Den europæiske samhørighedspolitik er en nøglefaktor i de offentlige politikkers strategiske orientering. Den har kapacitet og potentiale til at fremme innovative tilgange i forskellige sektorer og er retningsgivende for mange offentlige foranstaltninger på nationalt, regionalt og lokalt plan. Samhørighedspolitikken fungerer som effektiv drivrem mellem EU's mål, såsom Lissabon-strategien, og nøgleaktørernes erkendelse og gennemførelse af disse mål i de forskellige dele af EU.

3.6 Den europæiske samhørighedspolitik fremmer også mobiliseringen af ressourcer, som i væsentligt omfang understøtter de foranstaltninger, der udspringer af Lissabon-strategiens fokusering på F+U og innovation som afgørende vækstfaktorer på mellemlang og lang sigt.

3.7 Man har kunnet konstatere, at det har haft stor betydning for de gode resultater, der er opnået med mange innovative programmer og projekter under samhørighedspolitikken, at de »nye koncepter og tilgange« støttes på højt politisk-administrativt plan. Lige så vigtig er overensstemmelsen mellem strategierne og samarbejdet mellem forvaltningerne. Disse faktorer har understøttet strukturfondenes løftestangseffekt.

3.8 Samhørighedspolitikken har stor betydning for opbygningen af institutionel kapacitet. Via partnerskabsprincippet har den på hele EU's område fremmet en ny samarbejdsbaseret forvaltningsmodel, som på strategisk vis inddrager de forskellige forvaltningsniveauer og civilsamfundet, hvilket har gjort det muligt at øge regionernes og de lokale myndigheders sociale og økonomiske kapital. For de nye medlemsstaters fremtidige udvikling vil denne faktor være af afgørende betydning.

3.9 For at forstærke strukturfondenes løftestangseffekt mest muligt på lang sigt er det vigtigt at tage hensyn til den generelle kontekst og de respektive regioners kulturelle identitet. Der bør derfor også altid sikres et afbalanceret forhold mellem EU's retningslinjer og regionalt prioriterede mål. Hvis de forandringer, som strukturfondene udløser, skal være holdbare, må man forsøge at skabe ændringer i samfundets kultur og mentalitet i retning af mere innovation, uddannelse, iværksætterevne og kreativitet.

3.10 Den europæiske samhørighedspolitik er en nøgelfaktor for opnåelsen af en EU-integration med større sammenhængskraft. Den har potentialet til at integrere forskellige typer regioner over hele Europa, muliggør aktiv medvirken af alle sociale og økonomiske aktører, er synlig og bliver af de europæiske borgere opfattet som et socialt integrationsfremmende element takket være dens konkrete bidrag til forbedringen af livskvaliteten.

3.11 Samhørighedspolitikken bidrager til at udløse en løftestangseffekt, som fremmer en bæredygtig, miljøvenlig vækst, så man undgår, at en tilsidesættelse af miljøbeskyttelsen går ud over væksten, livskvaliteten og bevarelsen af naturressourcerne.

3.12 Gennem sin dækning af alle områder i EU udgør samhørighedspolitikken en passende ramme på europæisk plan for en afbalanceret økonomisk og social udvikling. Ved at tage højde for faktorer vedrørende såvel konvergens som konkurrenceevne skaber den grundlæggende forudsætninger for opbygning af erfaring og udveksling af god praksis. Derudover frembyder den en integreret ramme for gensidig læring, idet den giver mulighed ikke kun for finansiering, men også efterligning af succesfulde initiativer gennem konkrete former for gennemførelse.

3.13 Regionsudvalget mener, at samhørighedspolitikken løftestangseffekt kan styrkes i planlægningsperioden 2007-2013. Samhørighedspolitikken principper, som nu har stået deres prøve, er blevet suppleret med en række tiltag: en mere strategisk udformning af samhørighedspolitikken, øremærkning og større koncentration af midlerne inden for prioriterede sektorer, bedre retlige rammer for vedtagelsen af sofistikerede, innovative finansieringsformer, passende fokusering på byudviklingsprogrammer og tættere samarbejde mellem de lokale myndigheder. Disse fornyelser har vist, at samhørighedspolitikken ved afgørende ændringer i EU's målsætning kan spille en central rolle i den konkrete udformning og understøttelse af den økonomiske og sociale udvikling på hele EU's område.

3.14 Det har vist sig, at udviklingen og udvælgelsen af projekter er en nøgelfaktor for succes: Den type instrumenter, der anvendes, bør udvælges omhyggeligt og afstemmes bedst muligt med den regionale virkelighed og de mål, der forfølges.

4. Henstillinger

Regionsudvalget

4.1 opfordrer Kommissionen til at indbygge en bred definition af løftestangseffekten i sin kommende evaluering af de hidtidige resultater og fremskridt mht. samhørighed i Den Europæiske Union;

4.2 foreslår Kommissionen, Parlamentet og Rådet at tage hensyn til løftestangseffekten som en passende ramme for evalueringen af EU-politikkerne, især med henblik på midtvejsrevisionen af EU's budget;

4.3 opfordrer Kommissionen til at sætte mere ind på at udbrede kendskabet til samhørighedspolitikken fordele, profil og image i alle medlemsstater og især hos de regionale og lokale myndigheder;

4.4 opfordrer Kommissionen til at intensivere den allerede påbegyndte indsats for at fremme de forskellige finansieringsinstrumenter (JEREMIE, JESSICA osv.) via strukturfondene og navnlig til at sikre, at de nødvendige konkurrenceretlige muligheder er til stede for at udvikle risikokapitalfonde og garantiordninger i regionerne;

4.5 opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at forenkle de administrative procedurer, skabe en retlig, administrativ og finansiell ramme, som kan fremme innovation og udvikling af finansieringsformer, som passer til innovative virksomheder (risikokapital, business angels, mikrokredit osv.);

4.6 opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at evaluere de fremskridt, der er gjort mht. forenkling og decentralisering af strukturfondene i perioden 2007-2013. Især bør man være opmærksom på at sikre, at de administrative byrder, herunder de lokale og regionale myndigheders administrative udgifter, står i et rimeligt forhold til foranstaltningens art og omfang;

4.7 opfordrer medlemsstaterne til at styrke partnerskabet i alle faser af beslutningstagningen og forvaltningen af strukturfondene ved at tage effektive skridt til inddragelse af de regionale og lokale myndigheder og civilsamfundet under hele processen og anbefaler desuden et mere udbygget partnerskab med byerne, da de kan virke som lokomotiv for vækst og beskæftigelse;

4.8 opfordrer Kommissionen, Parlamentet, medlemsstaterne og EIB til klart at identificere de hindringer, som de offentligt-private partnerskaber støder på i forvaltningen af strukturfondsfinansierede projekter. I denne henseende ville en entydig fortolkning fra EU's side af de grundlæggende principper for OPP-aftalerne såvel som forenkling af ordningen for statsstøtte være meget nyttig. Det er også nødvendigt at oplyse de lokale og regionale myndigheder i EU mere om de muligheder og vanskeligheder, som OPP-aftalerne frembyder;

4.9 opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fastholde den eksperimentelle og pioneragtige karakter, som i mange tilfælde er strukturfondenes styrke. Det anbefales således, at medlemsstaterne bruger de afsatte midler og andre instrumenter til at præmiere og udbrede kendskabet til de mest vellykkede strategier og til at konsolidere resultaterne af det lokale samarbejde;

4.10 opfordrer Kommissionen til at tage højde for den tætte forbindelse mellem strukturfondsinterventionerne og programmerne for udvikling af landdistrikterne og på alle niveauer — uanset nødvendigheden af klare regnskabsmæssige skillelinjer — muliggøre og fremme en optimal indholdsmæssig tilpasning og koordinering;

4.11 anbefaler, at man ved anvendelsen af strukturfondene er særligt opmærksom på målene i Kyoto-protokollen og holder fast i en kurs i retning af bæredygtig, miljøvenlig vækst;

4.12 opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at accentuere løftestangseffekten i strukturfondenes programplanlægning for at fremme skabelsen, stimuleringen og finansieringen af projekter med en stor løftestangseffekt og at tage hensyn hertil ved udarbejdelsen af rapporter og evalueringsrunder;

4.13 understreger nødvendigheden af at tage hensyn til regionale særpræg på alle niveauer, også i den fremtidige samhørighedspolitik, idet »styrke i mangfoldighed« er en væsentlig succesfaktor for samhørighedspolitikens løftestangseffekt;

4.14 for at udnytte strukturfondenes løftestangseffekt fuldt ud, opfordres regionerne og medlemsstaterne til at være meget omhyggelige med at sikre passende overensstemmelse mellem

de regionale strategier, de nationale reformplaner, de nationale strategiske referencerammer og de operative programmer til gennemførelse af den europæiske samhørighedspolitik;

4.15 anbefaler at tage spørgsmålet om de fordele, som løftestangseffekten frembyder, op og arbejde på at øge offentlighedens bevidsthed om de potentielle fordele gennem målrettet oplysningsvirksomhed i såvel fagpressen som massemedierne og på at udbrede god praksis, således som Regionsudvalget gør det gennem Åbent hus-arrangementet;

4.16 opfordrer Kommissionen til at analysere og evaluere regionernes udvikling på lang sigt og til i den forbindelse at understrege, at der kræves ændringer i kulturen og mentaliteten samt en informationsindsats, som i enhver henseende er gennemsigtig og forståelig for alle involverede, hvis det skal sikres, at disse regioner kan tage et virkeligt stort spring fremad i deres sociale og økonomiske udvikling;

4.17 bifalder Kommissionens initiativ til at skabe et netværk af »regioner for økonomisk forandring«, og anbefaler en bred vifte af emner, der afspejler såvel de forskellige lokale drivkræfter i forandringerne som de fornyelser, der er sket i indeværende periode. Det opfordrer Kommissionen til aktivt at inddrage de lokale og regionale myndigheder i processen med at udvælge indsatsområder for dette initiativ og **forventer** at blive inddraget fuldt i dette arbejde;

4.18 opfordrer EU-institutionerne til at knæsatte princippet om solidaritet mellem EU's områder som en grundlæggende dimension i EU's samhørighed. Samhørighedspolitikken bør også fremover være et vigtigt element i EU's integrationspolitik.

Rom, den 23. marts 2007

Michel DELEBARRE
Formand for
Regionsudvalget